

REKOMENDACIJOS ŪKIO SUBJEKTAMS DĖL VEIKSMŲ EKSTREMALIAUS ĮVYKIO – STICHINIO AR KATASTROFINIO METEOROLOGINIO AR HIDROLOGINIO REIŠKINIO, SUKĖLUSIO ŽEMĖS ŪKIO AUGALŲ ŽŪTĮ, ATVEJU

1. Ūkio subjektų ir kitų institucijų veiksmai ir priimami sprendimai, susiję su patyrusio žalą ūkio subjekto pateikto prašymo nagrinėjimu:

Subjektas (kas atlieka veiksmus ir (ar) priima sprendimus)	Veiksmai	Veiksmų detalizavimas
<p>Ūkio subjektas, kuris patyrė žalą (žemės ūkio augalų žūtį) dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos (stichinio ar katastrofinio meteorologinio ar hidrologinio reiškinių)</p>	<p>Prašymo su priedais pateikimas (raštu ar el. būdu) savivaldybės, kurioje patirta žala, merui</p>	<p>Ūkio subjektai, kurie dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos patyrė žalą, turi teisę kreiptis į savivaldybės merą su rašytiniais prašymais suteikti valstybės paramą už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, ne vėliau kaip per trejus metus nuo žalos atsiradimo.</p> <p>Prašyme turi būti nurodyta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas (pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinės adresas); 2. žalos atsiradimo data, žalos dydis ir pobūdis; 3. aplinkybės, kuriomis padaryta žala, ir žalos atsiradimo priežastinis ryšys su krizės ar ekstremaliosios situacijos poveikiu; 4. priežastys, dėl kurių turtas, už kurį prašoma suteikti valstybės paramą, žalos atsiradimo metu nebuvo apdraustas, o jei buvo apdraustas – informaciją apie draudimo išmoką. <p>Prie prašymo turi būti pridedami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dokumentai, kurie patvirtina ūkio subjekto nuosavybės teisę į turtą, kurio jis neteko arba kuris buvo sugadintas; 2. dokumentai, kurie pagrindžia (įrodo) patirtos žalos dydį ir (arba) ūkio subjekto turėtas išlaidas (tiesioginius nuostolius).
<p>Savivaldybės meras</p>	<p>Prašymo nagrinėjimas</p>	<p>Prašymo nagrinėjimo metu nustatoma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ar nepasibaigęs prašymo pateikimo terminas (treji metai nuo žalos atsiradimo); 2. ar žala patirta dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos; 3. ar prašoma suteikti valstybės paramą už turtą, kuris žalos atsiradimo metu buvo apdraustas, ir už kurį gauta draudimo išmoka; 4. ar iki žalos atsiradimo dienos Lietuvos rinkoje draudikai siūlė turto draudimo paslaugas nuo žalos, už kurią prašoma suteikti valstybės paramą, atsiradimo; 5. patikrinamos aplinkybės, kuriomis padaryta žala, ir žalos atsiradimo priežastinis ryšys su krizės ar ekstremaliosios situacijos poveikiu; 6. ar žalos dydis yra pagrįstas dokumentais arba nepriklausomų turto vertintojų, žalų ekspertų, arba duomenimis, tvarkomais valstybės registruose ar informacinėse sistemose; 7. ūkio subjekto teisė gauti valstybės pagalbą; 8. ar bendra vieno ūkio subjekto prašoma suteikti valstybės parama neviršys leidžiamo pagalbos dydžio;

9. ar ūkio subjektui buvo teikiama pagalba veiklai ir, ar, pridėjus prašomą suteikti valstybės paramą, ji neviršys ūkio subjekto teisės gauti bendrą ūkio subjektui suteikiamą pagalbą (tikrinama Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre).

Ūkio subjekto **prašymas nagrinėjamas 20 darbo dienų**, tačiau **terminas gali būti pratęstas dar 10 darbo dienų**. Jeigu prašymo nagrinėjimo metu nustatoma, kad prašymui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai, kuriuos privalo pateikti besikreipiantis ūkio subjektas, – **per 5 darbo dienas** nuo prašymo gavimo dienos **kreipiamasi į ūkio subjektą** raštu, **prašant pateikti trūkstamą informaciją** (dokumentus). Tokiu atveju, prašymo nagrinėjimas stabdomas, kol bus pateikta prašymui išnagrinėti būtina informacija (dokumentai), ir gali būti nutrauktas, jeigu ūkio subjektas trūkstamų dokumentų nepateiks.

Tuo atveju, jeigu ūkio subjekto prašymo nagrinėjimo metu nustatoma, kad jo **prašymas negali būti tenkinamas**, ūkio subjektas apie tai informuojamas per 3 darbo dienas nuo šios aplinkybės nustatymo (prašymo netenkinimo atvejai nurodyti toliau pateiktoje schemoje), jam nurodant tokio sprendimo priežastis ir (ar) nustatytus prašymo trūkumus ir šio sprendimo apskundimo tvarką.

Savivaldybės meras	Išvados apie ūkio subjekto patirtą žalą priėmimas ir pateikimas	Ūkio subjekto prašymo tenkinimo atveju per 5 darbo dienas nuo išvados pasirašymo, ši išvada pateikiama 1) ūkio subjektui, 2) Finansų ministerijai ir 3) Nacionaliniam krizių valdymo centrui (jei žala patirta dėl krizės ar valstybės lygio ekstremaliosios situacijos). Savivaldybės meras, siųsdamas išvadą ūkio subjektui, pastarąjį taip pat informuoja, kad valstybės paramos sumos yra apskaičiuotos ir informacija apie valstybės paramos sumas pateikta Finansų ministerijai tolimesniems veiksams atlikti, be kita ko, nurodo apskundimo tvarką, jeigu ūkio subjektas nesutiktų su išvadoje pateikta informacija.
Nacionalinis krizių valdymo centras	Gautos išvados nagrinėjimas	Išvada turi būti išnagrinėta per 10 darbo dienų nuo jos gavimo ir Finansų ministerijai pateikta informacija apie nustatytus trūkumus arba apie tai, kad jokių trūkumų nenustatyta.
Finansų ministerija	Gautos išvados nagrinėjimas ir sprendimo priėmimas	Išvada ir kiti dokumentai (informacija) išnagrinėjama per 20 darbo dienų nuo dokumentų ar informacijos gavimo dienos. Kilus neaiškumų dėl išvadoje ir (ar) dokumentuose (informacijoje) pateiktos informacijos ir (ar) jos pagrįstumo, Finansų ministerija gali prašyti 1) savivaldybės mero pateikti papildomus žalos dydį ir (arba) turėtas išlaidas (tiesioginius nuostolius), ir (ar) aplinkybes, kuriomis padaryta žala, pagrindžiančius dokumentus , taip pat 2) kompetentingų institucijų ir įstaigų pateikti informaciją, būtiną vertinant išvadoje ir (ar) dokumentuose ar informacijoje pateiktą informaciją ir (ar) jos pagrįstumą . Šiuo atveju, išvados ir dokumentų (informacijos) nagrinėjimo terminas yra ilgesnis nei 20 darbo dienų , priklausomai nuo kitų institucijų (subjektų) papildomos informacijos (duomenų) pateikimo. Teigiamo sprendimo atveju – parengiamas ir Vyriausybei pateikiamas Vyriausybės nutarimo dėl valstybės paramos teikimo ūkio subjektui, kuris patyrė žalą, projektas; Neigiamo sprendimo atveju , kai nustatoma, kad patirta žala nesusijusi su krize ar ekstremaliąja situacija arba Finansų ministerijai nepateikti jos prašyti pateikti papildomi dokumentai ir (ar) informacija , – nerengiamas ir neteikiamas Vyriausybės nutarimo projektas, o informuojamas savivaldybės meras, kuris per 3 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo raštu informuoja ūkio subjektą apie Finansų ministerijos priimtą sprendimą ir šio sprendimo apskundimo tvarką.
Vyriausybė	Nutarimo priėmimas	Vyriausybei priėmus nutarimą ūkio subjektui, patyrusiam žalą, išmokama valstybės parama.

Atkreiptinas dėmesys

Rekomenduojame, ūkio subjektui rinkti įrodymus, kurie pagrįstų įvykusį įvykį, sukėlusį žemės ūkio augalų žūtį, nes teikiant prašymus dėl valstybės paramos už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, suteikimo **ypač svarbu pateikti atitinkamus dokumentus, **įrodančius patirtą žalą ir jos dydį**, arba dokumentus, kuriuose žalos dydis pagrįstas nepriklausomų turto vertintojų, žalų ekspertų, ar duomenimis, tvarkomais valstybės registruose ar informacinėse sistemose.**

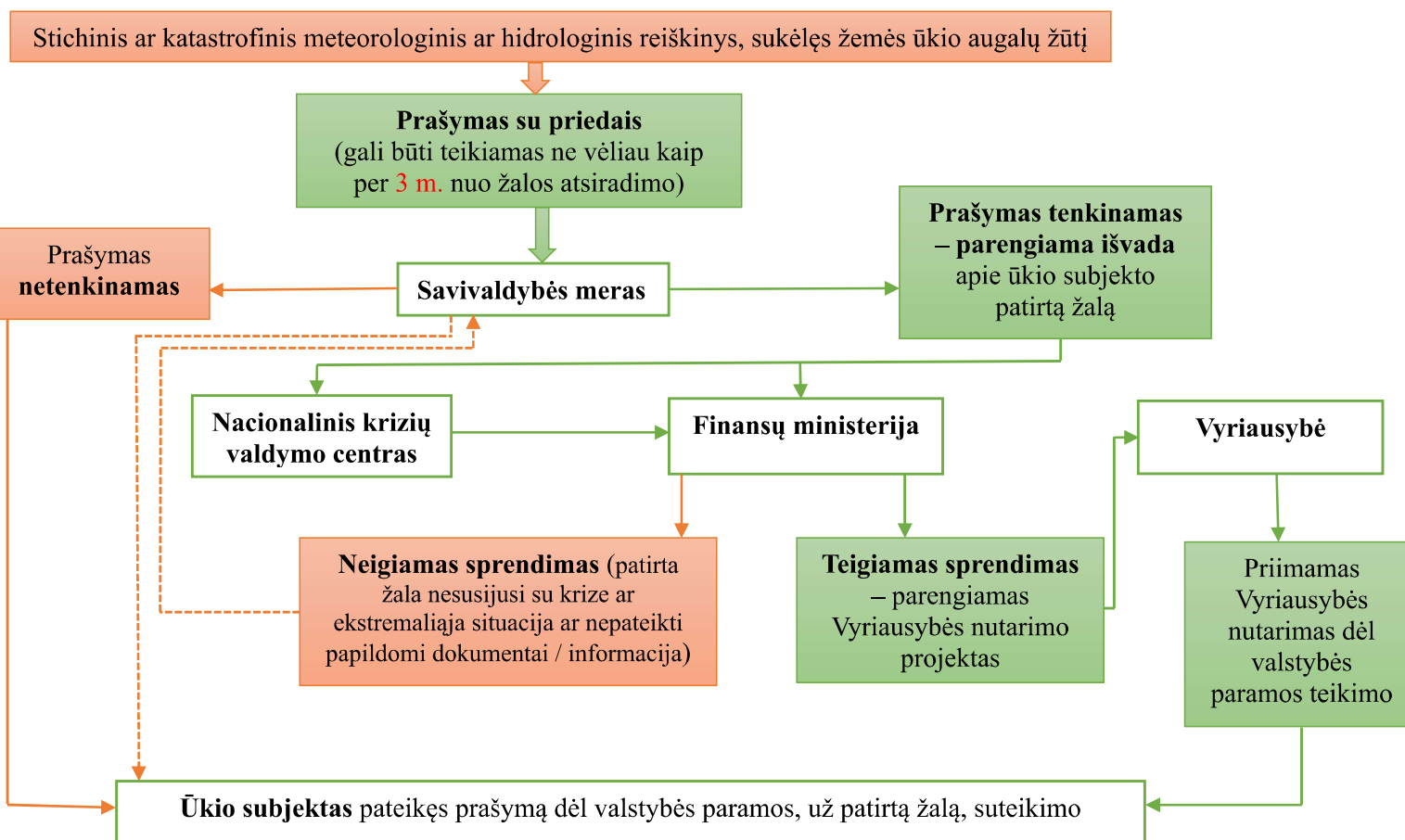
Taip pat pažymime, kad valstybės paramos suma:

- 1) negali būti didesnė nei skirtumas tarp žalos dydžio ir draudimo išmokos**, jei ūkio subjektas prašo suteikti valstybės paramą už turtą, kuris žalos atsiradimo metu buvo apdraustas ir už kurį gauta draudimo išmoka;
- 2) negali būti didesnė nei pusė žalos dydžio**, jei iki žalos atsiradimo dienos Lietuvos rinkoje draudikai siūlė turto draudimo paslaugas nuo žalos, už kurią ūkio subjektas prašo suteikti valstybės paramą, atsiradimo, tačiau šiomis paslaugomis nepasinaudojo.

ŪKIO SUBJEKTO PRAŠYMO DĖL VALSTYBĖS PARAMOS UŽ ŽALĄ, PATIRTĄ DĖL KRIZĖS AR EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, SUTEIKIMO NAGRINĖJIMO SCHEMA

Prašymas netenkinamas, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1. pasibaigęs 3 m. prašymo pateikimo terminas;**
- prašoma suteikti paramą už žalą, patirtą ne dėl krizės ar ekstremalios situacijos;
- už netektą (sugadintą) turtą jau buvo suteikta valstybės parama;
- už netektą (sugadintą) turtą buvo gauta draudimo išmoka, kuria padengtas visas žalos dydis;
- 5. nepagrįstas žalos dydis dokumentais arba turto vertintojų, žalų ekspertų;**
- ūkio subjektui jau teikta pagalba veiklai ir pridėjus prašomą paramą būtų viršyta teisė gauti bendrą ūkio subjektui suteikiamą pagalbą;
- prašoma suteikti pagalbą viršija leidžiamą pagalbos dydį.

2. Patarimai ūkio subjektams (paramos gavėjams) dėl sankcijų, neįvykdžius ES paramos išpareigojimų, ir negalintiems tinkamai jų įvykdyti:

1. Ūkio subjektas (paramos gavėjas), įgyvendinantis projektą, privalo laikytis visų priimtų išpareigojimų, nurodytų tų metų programos konkrečios priemonės įgyvendinimo taisyklėse. Pažymėtina, kad ūkio subjektams (paramos gavėjams) už padarytus pažeidimus gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos dydžio sumažinimas, paramos neskyrimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos ir kitos poveikio priemonės. Tačiau tais atvejais, **kai pažeidimas yra padarytas dėl nenugalimos jėgos** (stichinio ar katastrofinio meteorologinio ar hidrologinio reiškinio – speigo, kaitros, sausros augalų vegetacijos laikotarpiu, audros ir kt.) arba **išimtinių aplinkybių** (nedarbingumas, privalomoji karo tarnyba, kompetentingų institucijų funkcijų netinkamas vykdymas, karantinas ir kt.), kurių atsiradimo neįmanoma kontroliuoti ir protingai numatyti paraiškos teikimo metu, taip pat nėra įmanoma užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui, **sankcijos netaikomos**. Ši nukentėjusiųjų apsauga įtvirtinta ir Europos Sąjungos teisės aktuose (2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, 59 straipsnio 5 dalies (a) punkte, kt.) bei nacionaliniuose teisės aktuose.

Kartu atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad **išnykus nenugalimos jėgos arba išimtinėms aplinkybėms**, ūkio subjektai **privalo laikytis priimtų išpareigojimų ir (arba) teisės aktuose nustatytų reikalavimų**. Pažymėtina, kad ūkio subjektai gali būti atleidžiami nuo išpareigojimų, kol nesibaigia nenugalimos jėgos ar išimtinės aplinkybės ir protingą laiką po jų pabaigos, per kurį įmanoma pradėti vykdyti išpareigojimus. **Situacijai pagerėjus, atidėtus išpareigojimus reikia pabaigti įvykdyti**.

2. Svarbu tai, ar būtent nenugalimos jėgos ar išimtinės aplinkybės sąlygojo, kad reikalavimai ir (ar) išpareigojimai nėra įvykdyti. Negali būti tokios situacijos, kad **ar prieš susidarant nenugalimos jėgos ar išimtinėms aplinkybėms**, reikalavimai ir (ar) išpareigojimai **nebuvo įvykdyti ir aplinkybės nesąlygojo reikalavimų ir (ar) išpareigojimų nesilaikymo fakto, nes jų vis tiek būtų nesilaikoma, nepriklausomai nuo to, būtų ar nebūtų buvusios nenugalimos jėgos ar išimtinės aplinkybės**. Tokiais atvejais, kuomet minėtos aplinkybės nesąlygojo reikalavimų ir (ar) išpareigojimų nesilaikymo, nes jų buvo nesilaikoma dar prieš aplinkybių atsiradimą, sankcijos turi būti taikomos.

Paminėtina, kad **pareiškėjai turi teisę iki rugsėjo 15 d.** atsisakyti paramos už deklaruotą lauką, išskyrus tuos atvejus, kai pareiškėjas buvo informuotas apie Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) planuojamą patikrą vietoje, paraiškoje aptiktas klaidas arba apie NMA prašymą pateikti deklaruojamų plotų valdymo teisę patvirtinančius dokumentus ar patiktos vietoje metu nustatytus pažeidimus.

3. **Visi žemės ūkio veiklos subjektai dėl sankcijų netaikymo įvykus nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms**, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo jų valios nepriklausančias aplinkybes (*force majeure*) ar išimtines aplinkybes, **turi per 15 darbo dienų apie tai pranešti NMA**.

Prašymą ir nukentėjusių laukų / valdos nuotraukas reikalinga pateikti per mobiliąją geografiniais duomenimis susietą „NMA Agro“ programą. Teikiant informaciją per mobiliąją programą „NMA agro“ reikia nurodyti pareiškėjo vardą, pavardę ar įmonės pavadinimą ir žemės ūkio valdos atpažinties kodą ar projekto numerį. Atkreiptinas dėmesys, kad teikiamose fotonuotraukose turi aiškiai matytis auginami augalai, turi būti nufotografuota iš skirtingų to paties lauko vietų ir aprėptas bendras lauko vaizdas. **Jeigu pateiktose nuotraukose matosi ekstremalių reiškinų padariniai, sankcija nebus taikoma**. NMA taip pat vadovausis Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenimis, savivaldybių pateikta informacija apie paskelbtą ekstremaliąją padėtį. NMA tikslas buvo, yra ir bus netaikyti sankcijų ūkininkaujantiems. Jeigu pateiktos nuotraukos nesudarys pagrindo (kils neaiškumų, trūks akivaizdžių įrodymų) NMA priimti sprendimą dėl sankcijų netaikymo, NMA gali prašyti paramos gavėjo pateikti papildomų įrodymų.

Daugiau informacijos apie „NMA agro“ programėlę galite rasti svetainėje <https://www.nmaagro.lt/>

NMA konsultacijos:

[Dažniausiai užduodami klausimai dėl pasitaikančių ekstremalių reiškinų ir išpareigojimų vykdymo](#)

4. Ūkio subjektams dėl nenugalimos jėgos ar kitų išimtinių aplinkybių negalintiems įvykdyti prisiimtų įsipareigojimų bankams, produkcijos supirkėjams ar kreditoriams, **rekomenduojame** pirmiausia kreiptis į juos ir pranešti apie atsiradusias aplinkybes bei jų įtaką prisiimtų įsipareigojimų įvykdymui.

Taip pat, kaip minėta pirmiau, esant nenugalimos jėgos aplinkybėms, kurios sąlygojo įsipareigojimų nevykdymą tam tikru laikotarpiu, **rekomenduojame** kreiptis į Prekybos, pramonės ir amatų rūmus (pagal veiklos zonas), kurios, vadovaujantis Lietuvos Respublikos prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymo 5 straipsnio 11 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančias pažymas.

5. Siekiant išvengti pažeidimų, rekomenduojama:

- 1) susipažinti su teisės aktais, kurie susiję su prašoma / gaunama parama;
- 2) prieš rengiant projektą, įvertinti galimą projekto riziką, sunkumus bei pasirūpinti patikimu finansavimo šaltiniu projektui įgyvendinti;
- 3) rengiant verslo planą, įvertinti turimus išteklius bei galimybes ir pagal tai nustatyti rodiklius, kurių bus siekiama įgyvendinant projektą;
- 4) susipažinti su dažniausiai pasitaikančiais pažeidimais;
- 5) numatyti realius mokėjimo prašymo (-ų) teikimo terminus, kad nereikėtų rašyti papildomų prašymų, prašant juos nukelti;
- 6) tinkamai tvarkyti buhalterinę apskaitą;
- 7) nuolat **bendrauti ir bendradarbiauti su NMA**, sekti naujienas, susipažinti su aktualiomis NMA parengtomis rekomendacijomis (interneto svetainė <https://nma.lrv.lt/lt/>);
- 8) tikrinti savo paraiškų informaciją [NMA informaciniame portale](#).

3. Patarimai ir naudinga informacija ūkio subjektams dėl sąlygų sudarymo apyvartinių lėšų paskoloms sumažintomis palūkanomis gauti:

1. Informuojame, kad **Žemės ūkio ministerija įgyvendina 3 finansines priemones**, pagal kurias ūkininkams teikiama paskolos apyvartiniam kapitalui. **Paskolos apyvartiniam kapitalui galimos pagal:**
 - 1) Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (toliau – KPP) priemonės „**Investicijos į materialųjį turtą**“ veiklos sritį „**Parama investicijoms į žemės ūkio valdas**“: Paskolų teikimui skirta 16 mln. Eur Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Paraiškas lengvatinėms paskoloms gauti bus galima teikti nuo 2024-09-16 iki 2024-10-18. Galima didžiausia paskolos suma investicijoms ir (arba) apyvartiniam kapitalui – 200 tūkst. Eur. Paskolos palūkanos skaičiuojamos tik finansų tarpininkų daliai, t. y. 25 proc. paskolos daliai taikoma ne didesnė nei 5 proc. finansų tarpininko marža ir 6 mėn. EURIBOR, o 75 proc. paskolos daliai taikomos nulinės palūkanos.
 - 2) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano (toliau – SP) intervencinę priemonę „**Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas**“: Paskolų teikimui skirta 19,94 mln. Eur EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Paraiškas lengvatinėms paskoloms gauti galima teikti nepertraukiamai iki 2024-12-31 (kvietimas gali būti stabdomas anksčiau, jei bus pasiekta finansinės priemonės įgyvendinimui skirta lėšų suma). Galima didžiausia paskolos suma investicijoms ir (arba) apyvartiniam kapitalui – 100 tūkst. Eur. Paskolos palūkanos skaičiuojamos tik finansų tarpininkų daliai, t. y. 40 proc. paskolos daliai taikoma ne didesnė nei 5 proc. finansų tarpininko marža ir 6 mėn. EURIBOR, o 60 proc. paskolos daliai taikomos nulinės palūkanos;
 - 3) SP intervencines priemones „**Investicijos į žemės ūkio valdas**“ ir „**Tvarios investicijos į žemės ūkio valdas**“: Paskolų teikimui pagal šias priemones skirta 35 mln. Eur EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Paraiškas lengvatinėms paskoloms gauti galima teikti nepertraukiamai iki 2024-12-31 (kvietimas gali būti stabdomas anksčiau, jei bus pasiekta finansinės priemonės įgyvendinimui skirta lėšų suma). Galima didžiausia paskolos suma investicijoms ir (arba) apyvartiniam kapitalui – 200 tūkst. Eur. Paskolos palūkanos skaičiuojamos tik finansų tarpininkų daliai, t. y. 30 proc. paskolos daliai taikoma ne didesnė nei 5 proc. finansų tarpininko marža ir 6 mėn. EURIBOR, o 70 proc. paskolos daliai taikomos nulinės palūkanos.

Vilniaus: <https://www.cci.lt/>

Kauno: <https://chamber.lt/>

Klaipėdos: <https://www.kcci.lt/>

Šiaulių: <https://rumai.lt/>

Panevėžio: <https://paneveziorumai.lt/>

Be to, siekiant remti žemės ūkio valdų modernizavimą ūkininkams teikiamos lengvatinės paskolos investicijoms ir (arba) apyvartiniam kapitalui pagal KPP priemonės „**Investicijos į materialųjį turtą**“ veiklos sritį „**Parama investicijoms į žemės ūkio valdas**“ ir SP intervencinę priemonę „**Investicijos į žemės ūkio valdas**“. Tokios paskolos, be kita ko, galimos ūkininkams ir tais atvejais, kai jų verslo planų tikslai susiję su suplanuotomis žemės ūkio valdų modernizavimo investicijomis, skirtomis apsaugoti nuo ekstremalių situacijų.

2. Pareiškėjai, norintys gauti lengvatinę paskolą, kvietimo teikti paraiškas galiojimo laikotarpiu turi pateikti paraišką NMA. Paraiškos turi atitikti konkrečios KPP ar SP priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytus tinkamumo gauti paskolą kriterijus. NMA, teigiamai įvertinusi paraišką, išduoda tinkamumo gauti paskolą pažymą. **Gavę NMA pažymą pareiškėjai turi kreiptis į atrinktą finansų tarpininką.** Atrinktų finansų tarpininkų sąrašas skelbiamas NMA interneto svetainėje www.nma.lt ir UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) interneto svetainėje.

3. Papildomai pažymime, kad pagal vieną iš Žemės ūkio ministerijos vykdomų palūkanų kompensavimo priemonių kompensuojamos paskolų, kurios skirtos apyvartinėms lėšoms papildyti ir biologiniam turtui išgyti ir dėl kurių suteikta INVEGOS garantija, palūkanos. Pagal šią priemonę kompensuojama 80 proc. palūkanų už ne ilgesnį kaip 24 mėn. laikotarpį, palūkanų norma, nuo kurios skaičiuojama kompensacija – ne didesnė kaip 4 proc. Pagal priemonę palūkanos **nekompensuojamos** ūkio subjektams, įgyvendinantiems projektus su Europos Sąjungos parama.

<https://invega.lt/>

4. Patarimai ir naudinga informacija ūkio subjektams dėl mokesčių paskolų sutarčių:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. 268 „Dėl Mokesstinės nepriemokos arba baudos už administracinį nusizengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių patvirtinimo“ ūkininkai, patiriantys finansinius sunkumus, dėl kurių gali neturėti galimybės laiku sumokėti gyventojų pajamų mokesčių (toliau – GPM), turi teisę kreiptis dėl GPM atidėjimo ar išdėstymo dalimis bendraja tvarka. Pagal šį įsakymą mokesčių mokėtojas, taip pat ir ūkininkas, susidūręs su finansiniais sunkumais (nesvarbu, kokios priežastys juos sukėlė) ir negalintis laiku sumokėti mokesčių (taikoma ne tik GPM, bet ir kitiems Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) mokamiems mokesčiams), gali kreiptis į VMI prašydamas sudaryti mokesstinės paskolos sutartį dėl turimos mokesstinės prievolės išdėstymo dalimis arba šią prievolę atidėti vėlesniam terminui. Prašymą sudaryti mokesstinės paskolos sutartį galima pateikti likus ne daugiau kaip 30 dienų iki prievolės sumokėjimo termino. Sprendimą priima VMI per 30 dienų nuo mokėtojo prašymo gavimo dienos.

2. Taip pat, vadovaujantis Valstybės socialinių fondų biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. A1-461 „Dėl Valstybės socialinių fondų biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“, galima atidėti valstybinio socialinio draudimo (toliau – VSD) įmokų mokėjimą. Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau –

Fondas) administravimo įstaigos gali atidėti savarankiškai dirbantiems asmenims, mokantiems VSD įmokas už save, VSD įmokų įsiskolinimo Fondui sumokėjimą iki vieno mėto nuo sprendimo atidėti VSD įmokų įsiskolinimo sumokėjimą priėmimo dienos, išskyrus atvejį, kai Fondo administravimo įstaiga VSD įmokų įsiskolinimo išieškojimas jau perduotas antstoliui. Pirmiau minėtų taisyklių 64 punkte reglamentuota, kad savarankiškai dirbantys asmenys, mokantys VSD įmokas už save, dėl VSD įmokų įsiskolinimo, ne mažesnio kaip 125 eurai ir ne didesnio kaip 1 500 eurų, mokėjimo atidėjimo su prašymu gali kreiptis į Fondo valdybos teritorinį skyrių, išskyrus tuos atvejus, kai Fondo administravimo įstaiga nustato, kad VSD įmokų įsiskolinimo Fondui išieškojimas jau perduotas antstoliui. Fondo valdybos teritorinis skyrius per 20 d. d. nuo prašymo gavimo dienos priima sprendimą atidėti VSD įmokų įsiskolinimo sumokėjimą ar jo neatidėti. Kitas prašymas atidėti VSD įmokų įsiskolinimo sumokėjimą gali

<https://www.vmi.lt/evmi/>

<https://www.sodra.lt/>

[Daugiau informacijos apie VSD įmokų atidėjimą čia](#)

būti pateiktas ne anksčiau kaip po vienu metų nuo ankstesnio sprendimo atidėti VSD įmokų įsiskolinimo sumokėjimą priėmimo dienos, išskyrus atvejus, kai asmenys yra baigę mokėti VSD įmokas pagal ankstesnį sprendimą dėl jų įsiskolinimo sumokėjimo atidėjimo. Tokiu būdu VSD įmokų įsiskolinimo sumokėjimas atidedamas laikantis šių sąlygų: jei VSD įmokų įsiskolinimas ne mažesnis kaip 125 eurai ir ne didesnis kaip 600 eurų, jo sumokėjimas atidedamas iki 4 mėnesių, jei VSD įmokų įsiskolinimas didesnis nei 600 eurų, bet mažesnis nei 900 eurų arba lygus 900 eurų, – iki 6 mėnesių, jei VSD įmokų įsiskolinimas didesnis nei 900 eurų, bet mažesnis nei 1 200 eurų arba lygus 1 200 eurų, – iki 8 mėnesių, o jei VSD įmokų įsiskolinimas didesnis nei 1 200 eurų, bet mažesnis nei 1 500 eurų arba lygus 1 500 eurų, – iki vienu metų. Apie priimtą sprendimą Fondo valdybos teritorinis skyrius raštu informuoja per 3 d. d. nuo jo priėmimo dienos.

5. Dėl paskolų gražinimo ir terminų pratęsimo galimybių kredito įstaigoms:

Žemdirbiams ir augalinių produktų supirkėjams, negalintiems įvykdyti produkcijos tiekimo ir supirkimo sutarčių dėl nepalankių klimato reiškinių žemės ūkiui sukeltų padarinių, rekomenduojama kreiptis į kredito įstaigas dėl paimtų paskolų gražinimo terminų atidėjimo galimybių ir sąlygų bei konsultuotis ir rasti abiem pusėms tinkamus sprendimus.